

történetét az őt kereső és sehol sem találó Sancho visszaemlékezéseiből eleveníthetjük fel. A teljes történet természetesen nem bontakozik ki előttünk, már csak azért sem, mert nem Don Quijote alakja áll az előadás középpontjában, hanem egy mesterét vesztett tanítvány sorsa, aki lemondva mestere megtalálásáról, az általa képviselt értékek megőrzése érdekében végül felvállalja Don Quijote küldetésének folytatását. Puskás Balázs színészi képességei régóta ismertek a miskolci találkozók közönségének, és ebben az előadásban is nagyszerűen alkalmazza őket. A játék a mester elhagyott tárgyainak kreatív használatára alapoz, elsősorban a zenei aláfestéseknél is használt gitárra. Ezeket a játékelemeket az előadás még nem használta ki teljesen, túlzottan szövegcentrikus volt, valamint a főhős szerepívének megrajzolásában is mutatkoztak hiányosságok, melyekkel együtt a *Szíviünk nem reszket* című előadás a találkozó egyik meghatározó élményét jelentette.

(Különdij a legjobb férfi alakításért Puskás Balásznak, ezüst minősítés, ODF meghívás)

A **ZIG – KIMI 11. évf.** *Tengerjáró a zöld kékségben* (rendezte: Eisner Éva és Lukács Ákos) című munkája a közösségi diákszínházi kiemelkedő előadása volt. Az ír mondanivalóval játszó „tengeri road movie” kiváló lehetőséget adott arra, hogy a játékosok kreativitásukat felhasználva a közösségi színházcsinálás változatos formái jelenjenek meg a színpadon. A csoport nagy érdeme, hogy igyekeztek valóban sokféle színházi elemet megmutatni, így egyaránt volt részünk zenében, mozgásban, valamint a szereplők játékkedvének folytonos lendületében. Vezető és közönség viszonya rajzolódik ki az egymást követő jelenetekben, mely viszonyban az egyéni felvállalásának problematikája is megjelenik. Nagyszerű élményt nyújtott az előadás már Miskolcon is, ám néhány héttel később Nyíregyházán látva az előadást, ez az élmény csak fokozódott, ami újra megerősítette bennem, hogy a túl korai fesztiváldőpont még azoknak az előadásoknak sem kedvez, melyek elkészülnek a megadott időpontra. A második előadás végképp meggyőzött arról, hogy az idei diákszínházi évad legkiemelkedőbb előadásainak egyikét hozta létre a miskolci Zrínyi Gimnázium csapata.

(Különdij a kiemelkedő csapatmunkáért, arany minősítés, ODT meghívás)

Dél-dunántúli Regionális Diákszínházi Találkozó, Pécs

2019. március 15-16.

Keresztesy Veronika

A Dél-dunántúli Regionális Diákszínházi Fesztiválon, március 15-én és 16-án tizenkét csapat előadását láthattuk a Pécsi Kulturális Központban.

A megnyitó után a szervező **Escargo Hajója Színházi Nevelési Szövetkezet** *Rabok legyünk vagy szabadok* című előadásával emlékeztünk meg a nemzeti ünnepről.

Kettőkor a **HaPuCsa** háromfős csapata kezdte meg a versenyprogramot a *Grün Vomit 2.* című előadásukkal. A zsűri egyik tagja, Takács Gábor úgy fogalmazott, hogy ez az előadás unikum a diákszínházi világban. A diákok önállóan hozták létre a performansz-jellegű produkciót. A fiatalok elsődleges célja a szórakoztatás, illetve az, hogy jól érezzék magukat, ami a nézők reakcióiból ítélve sikerült is. Ebben a tekintetben külön dicséret jár a színészeknek, akik szemmel láthatóan örömmel játszottak, de nem „bódultak el” maguktól. Az előadás bátornak mutatkozik, három okos és gondolkodó személyiséget láthattunk a színpadon. A zsűri arra biztatta a fiatalokat, hogy ezt a sokat ígérő, provokatív alapot gondolják tovább, hogy még mélyebb gondolati szinten működjenek.

A **TIQUÁ csapat** a pécsi Leőwey Klára Gimnáziumból érkezett. *Az én egypercesem* című előadásukat Örkény István novellái ihlették. A megjelenő novellák egy-egy etűd formájában kerültek színpadra. A zsűriből Zuti Krisztián kiemelte a *Változatok* című egyperces ihlette részt, amely meg tudta őrizni a szöveg önfeledt játékosságát. A diákok ügyes mozgással és zeneiséggel, improvizációkkal átszőve dolgoznak az anyaggal, érezhető a játékon, hogy törekednek arra, hogy értsék és érezzék az a groteszket.

A fesztiválon nemcsak játékosként mutatkozhatnak be a diákok, hanem alkotóként is. A **SzÉF színjátszók** a barcsi gimnáziumból érkeztek a *Karma* című produkcióval, ami diáktársuk, Pálfi András első rendezése. Az előadás elsősorban a verbalitás eszközeit használja a bántalmazás és a bullying témájában. A darab morálisan és erkölcsileg fontos témákat feszeget, és általános igazságokat szeretne kimondani. Sokat tudtunk meg arról, hogy a játékosok mit gondolnak a kiközösítésről, a zsűri pedig arra buzdította a csapatot, hogy merjenek új helyzeteket, állapotokat és akciókat vinni a játékba, hogy a nézőkkel megéltessék az amúgy fontos tartalmat.

A nap negyedik előadása A *Forgószél* címet viseli, amit a **mohácsi Szókiadó stúdióitól** láthattunk. A zsűri külön dicsérte az előadás összeszedett vizualitását, térhasználatát és a fel-felvillanó színészi értékét. Frappáns dramaturgiával játszik az előadás az álmokkal, a boldogsággal, és azokkal a gátakkal, amik megakadályoznak ezekben az elérésében. „Légy önmagad – de ne úgy!” – hangzik el többször is. A középiskolások mellett két kisiskolás gyermek is szerepelt. Ahogy ez a két korosztály egymás mellett állt, magából a játékból olvashattuk ki, milyen az autentikus, önfeledt lét, és mik azok a dolgok, amik az évek során rakódik rá a személyiségünkre.

Ezután a **nagyatádiak** mutatták be előadásukat *Először is magamat* címmel. A darab súlyos témákkal dolgozik: szorongás, magány és a halál. Az előadás jó része piros fényben játszódik, ami ad egyfajta misztikus érzést. Külön kiemelendő az előadás mozgásvilága és a színészi jelenléte, a diákok szinte mindent belső indíttatásból játszanak, érződik, hogy a feltett kérdések valóban foglalkoztatják őket. A zsűri arra biztatta őket, hogy kísérletezzenek még és keressék meg azt a konfliktust és dramaturgiai felépítést, amiben ezek az izgalmas ötletek és a megvalósításuk igazán érvényesülni tud.

A napot a **Pécsi Művészeti Szakgimnázium 11. évfolyamos drámás növendékei** zárták *Útra kell* darabjukkal. Az előadás különlegessége a térhasználat: az épületben több helyszínen párhuzamosan játszódtak párperces jelenetek, amelyeket folyamatosan ismételtettek, körülbelül félórás blokkokban. A nézők folyamatosan választhattak az etűdök közül, szabadon összerakva az inkább résztvevői, mint színházi élményt. Két ilyen „felvonás” után visszatértek a hagyományos formához, és a kamarateremben közösen játszottak az útkeresés nehézségeiről, illetve a választott út küzdelmeiről. A drámások lenyűgöző energiával és dicséretes színészi teljesítménnyel dolgoztak ebben a komplex, kísérleti jellegű előadásban. Megmutatták, hogy a zenét, bábót, szöveget, mozgást és a filmet is rutinos játékosként tudják alkalmazni.

A XXX. Dél-dunántúli Regionális Diákszínjátszó Találkozó második napján hat előadást láthattunk, izgalmas színházi törekvésekkel, nagy színészi energiákkal és sok-sok nevetéssel.

A napot Pécs belvárosában, a Király utcai Hattyú udvarban kezdtük, ahol Ákli Krisztián **PHSZ-Berze Színjátszói** invitáltak minket lakásszínházi előadásukra, ami *A lámpagyár* címet viselte. A csapat öt éve dolgozik együtt, Zuti Krisztián úgy fogalmazott, hogy a ma látott előadásban öt év tapasztalata és tudása ért meg, színházi gondolkodásban és a kivételes színészi jelenléten, illetve abban a közös hitben, ami a produkciót jellemzi. Egy különleges családi történetet láthatunk, ahol Zsuzsi, lámpagyári munkás, kiszolgáltató, magára hagyott egyedülálló anyuka kénytelen a kisbabáját, Vicát a barátnőjére, Borira bízni, hogy megtarthassa az állását. Nem derült ki pontosan, hogyan és miért, de Vicát Bori neveli fel, amiről fiatal lány mit sem sejt. Az előadásban tüpontos dramaturgiával utazunk az előadás jelen ideje és 18 évvel előbbi történések között. Szép lassan rájövünk minden egyes részletre, az értelmünkre és érzelmeinkre egyaránt hat a játék. Minden percben ott lebeg a Zsuzsi megalázottsága, Bori küzdelme az anyai mintájával, a nagymama kiszámíthatatlansága és gonoszsága, az apa hiánya, a barátok és rokonok felelőssége, és a „lebukás” téthelyzete, aminek feszültségét az előadás elejétől a végéig képes volt megőrizni.

Délután a **Pécsi Művészeti Szakgimnázium végzős drámásaitól** láthattuk a *Jött egy nő* című előadást. A színpadon tizenhat lányt és egy fiút látunk, akik a nővé válás folyamatáról, sztereotípiákról és az ezekből fakadó nehézségekről szeretnének beszélni. Említésre méltó a nyitás, amiben minden játzó személyisége megvillan, és sokat ígér a felnövekedésről, szerelemről, szexualitásról és tapasztalatszerzésről, illetve az ezekből fakadó fiatalkori szorongásokról. Az előadás több pontján zavarba ejtő sztereotípiák halmazával találkozunk, amelyek nem minden esetben tudtak érvényesülni, a felvetett problémák sokszor mélyebbek voltak, mint a színházi megvalósításuk. Ugyanakkor a játzók elementáris energiával léteznek a színpadon, és izgalmasabb az, ahogy beszélnek a felvetett kérdésekről, mint ami a helyzetekben meg tud valósulni. A darab erősségei között szerepel a zene, ami – Takács Gábor szavaival élve – profi befejezést eredményezett.

Gál Éva a Pécsi Kodály Zoltán Gimnáziumból két csapattal érkezett: a **felsőbb éves DuhajKodállal** és a **gólyákból álló Kodály 9-cel**. Mindkét előadást átszövi Éva remek pedagógiai munkája, ami a zsűri és a nézők szerint is életre szólóan fontos értéket ad a játzóknak: az együtt játszás és gondolkodás élményével és lelkesedésével gazdagodik mindenki a színházteremben a produkciók során. A nagyobbak a tehetségről, az ebből fakadó elvárásokról, megfelelési kényszerről játszanak, illetve a kirekesztésről, abban az esetben, ha valakinek még nem mutatkoztak meg a képességei semmilyen téren. A szülő-gyermek-társadalom háromszöget, és az elvárások körforgását vázolják fel előttünk, mindezt utánozhatatlan Kodályos humorral és csoportdinamikával. A **kilencedikesek** igazi örömjátékot adtak nekünk, frappáns szövegekkel és poénokkal, egyértelműen a legtöbb és legnagyobb nevetés a *Kifakadt* című előadáson volt az egész fesztivál alatt. Ez volt az a produkció, ahol a zsűri is letette a tollat, hogy részt vehessenek ebben a közösségi élményben. Azt hiszem, az a legérzékletesebb, ha idézek néhány mondatot az értékelésről: „*Ilyen élményt én még nem éltem át, harminc percig csak*

örültem annak, hogy van diákszínházi színjátszás a Földön.” (Zuti Krisztián) „Nagyon szerethető, frenetikus előadás, kirobbanó erejű jelenléttel és humorral.” (Takács Gábor)

Négy órától láthattuk a **Színes-Mímes csoport** *LIVE* című előadását, ami témaválasztásában nagyon fontos jelenségekről szeretne beszélni: internetről, közösségi médiáról és ezeknek a dehumanizáló hatásairól. A játék élő közvetítésben látható volt az Instagramon, ami önmagában egy jó ötlet, de ennél többet nem tett hozzá a történehez. Improvizáció alapú etűdöket láthattunk vloggerekről, influenzazerekről, DIY és reakcióvideókról és challengekről. Az előadás frappáns ötletek jegyzéke, amiket a játszóknak hoztak be az előadásba, és érződik, hogy őket foglalkoztatják ezek a kérdések: az interneten hogyan pazaroljuk el az időnket és hogyan használhatjuk jól? Hogyan tudunk a segítségével értéket közvetíteni? Nem csoda, hiszen az ő generációjuk az, akiknek még nem tudjuk megtanítani, hogyan aknázzák ki a közösségi média lehetőségeit, ezt az utat nekik kell bejárni. A zsűri arra biztatta a csapatot, hogy ezt az érdeklődést és az ötleteiket rendszerezék emberi viszonyok és helyzetek keretei közé, így emelve azt egy magasabb szintre.

A fesztivál zárásaként ismét egy diákok által létrehozott előadást láthattunk. A **Sugaró csoport** *A bőrönd* című előadását Bánkúti Csenge írta és rendezte. Csengéék csapata már öt éve játszik együtt, ez az utolsó évük, és az őket jellemző kíváncsiságnak és alkotókedvnek megfelelően szerettek volna egy közös alkotást színpadra állítani. A történet egy kollégiumi szobában játszódik, ahol megismerhetjük öt lány viszonyát önmagával, önmaguk nőiességével, egymással és a férfiakkal. A színészi törekvések a játszóknak személyiségéhez képest meszszebbre jutottak, egyfajta színész gyakorlatként hat. Merészen kísérleteztek interaktív helyzetekkel és igyekeztek a meglévő tudásukat bővíteni azzal, hogy olyasmiket próbáltak ki, amiket eddig még nem játszottak. A zsűri bátorította őket a további alkotásra, hiszen jó játszóknak, akik játszani szeretnének, tele energiával, mondanivalóval és kíváncsisággal. És mi lenne a diákszínházi színjátszás értelme, ha nem ez?

Különdíjak

- színházi alkotómunkájukért Pálfi Andris, Bánkúti Csenge, Svéger Sára Hanna egyéni meghívást kap az Országos Diákszínházi Találkozó szakmai rendezvényeire
- Gál Évának színházpedagógiai munkájáért
- a Müszi 11. C *Útra kell* című előadásnak a legjobb térhasználatért
- a Müszi 11. C *Útra kell* című előadásban megkomponált multimédiás látványért Fejér Sárának
- Stauróczky Évának színészi munkájáért az *Útra kell* és *A bőrönd* című előadásban nyújtott tevékenységéért
- Mamusics Zsófiának a *Forgószél* című előadásban nyújtott kiváló színészi munkájáért
- a PHSZ–Berze színjátszók *Lámpagyár* című előadásának a színházi atmoszféra teremtésért csoportos különdíj

Színészi különdíjak

- a legjobb férfi színész díját kapja Nikolics Patrik az *Útra kell* című előadásban nyújtott kimagasló színészi munkájáért, valamint kiváló improvizációjáért *A bőrönd* című előadásban
- a legjobb női színész díját kapja László Rebeka a *Lámpagyár* és *A bőrönd* című előadásban nyújtott kimagasló színészi munkájáért

Minősítések

BRONZ

- TIQA: *Az én egypercesem* című előadása
- a Meggyes Lasagnes Pite Dráma Csoport *Először is magamat* című előadása
- a Müszi 12. C. *Jött egy nő* című előadása
- SUGARÓ: *A bőrönd* című előadása

EZÜST

- a Szókiszóló csoport *A forgószél* című előadása
- a Müszi 11. C *Útra kell* című előadása
- a DuhajKodály *TEHETSég* című előadása
- a Kodály 9. *Kifakadt* című előadása

ARANY

- a PHSZ–Berze színjátszók *Lámpagyár* című előadása

Fesztiválokra való meghívás

Az Országos Diákszínházi Fesztiválra meghívást kapnak:

- PHSZ–Berze színjátszók: *Lámpagyár*
- Müszi 11. C: *Útra kell*

Az Országos Diákszínházi Találkozóra meghívást kapnak:

- Szókiszóló csoport: *A forgószél*
- DuhajKodály: *TEHETSég*